

til, at det høje Ting kan se, at det virkelig er et overmaade vigtigt Spørgsmaal, som Udvalget har rejst, og jeg synes, at det vilde være meget uheldigt, om vi uden Drøftelse paa denne Tid af Samlingen, i dette Øjeblik skulde give os til at slaa Landstingets Stilling fast med Hensyn til et saadant Spørgsmaal. Jeg haaber og føler mig overbevist om, at den ærede Justitsminister vil bringe denne vigtige Sag frem, forbaabentlig i næste Samling, saa at der ogsaa vil være Tid for Landstinget til at tage Standpunkt til de Spørgsmaal, der ere komne frem, og saa finde den rette Form og Ordning af dette meget vigtige Spørgsmaal om Ansvar i Presselager. Man bør der tage et billigt Hensyn paa den ene Side — naturligvis — til den angrebne, men paa den anden Side maa man dog ikke glemme, at Pressen har en stor og smuk Opgave, og lænkebinder man den, kan det føre til, at der kan gaa meget Smuds og Mislighed i Svang i Samfundet, som man ikke kan faa Ram paa. Der er meget vigtige Hensyn at tage til begge Sider, og det er alt for stort et Spørgsmaal til, at vi skulle afgøre det her i Dag.

Andsien: I Rigsdagssamlingen 1890 —91 havde jeg Ordet angaaende det Lovforslag, som her ligger for til 2den Behandling, og da jeg den Gang udtalte mig om min Stilling til Loven i Almindelighed, vil jeg i Dag, idet jeg henviser dertil, kunne fatte mig kort. Jeg udtalte mig den Gang saa vel om dette Lovforslags politiske Side som om dets saglige Indhold. Hvad dets politiske Side angaar, gjorde jeg gældende, at den Maade, hvorpaa denne Lov er bleven til, ikke finder Billigelse hos mig, idet jeg anser det for at være i Strid med Grundloven, at en saadan Lov er bleven udstedt, og som Følge deraf vil jeg stemme mod dette Lovforslags videre Fremme, rent bortset fra, hvilket Indhold det har. Men jeg tillod mig ogsaa at udtale mig nærmere om Lovforslagets Indhold. Jeg skal da kun henviser til, at naar man nu siger, at dette Lovforslag tilsigter at forhindre eller at affasse Straamandsbøvesenet ved Bladene, saa mener jeg, at Loven sigter langt ud over at tilintetgøre det, man kalder Straamandsbøvesenet, idet det aabner en Vej for en Vilkaarlighed, der fuldstændig lægger det i Administrationens Haand at afgøre, hvem der maa betragtes som den virkelige Leder af et Blad. Hvis Taleren kun er om at forhindre Straamandsbøvesenet, saa maa jeg forlange, at man nøje præciserer, hvad det er, man forstaar ved Straamænd Thi jeg maa

siige til den ærede Ordfører, at naar han pegede paa forskellige Eksempler, som forelaa, tror jeg at kunne dokumentere, at adskillige af de Eksempler, han sigtede til, vistnok ikke kunne falde ind under Betegnelsen „Straamænd“. Men som Loven nu foreligger, henviser den dette Spørgsmaal i al Almindelighed til Administrationens Afgørelse. Man kommer da ind paa Vilkaarligheder, saa man slet ikke ved, hvorledes man har at forholde sig i dette Spørgsmaal.

Nu foreligger Forslaget til 2den Behandling med en Række Ændringer, som efter min Formening gaar ud paa at gøre Loven mere uantagelig for mig, end den ellers vilde være. Det, at man vil udvide Ansvar et ud over, hvad der er tilfattet oprindeligt fra den ærede Justitsministers Side, finder jeg ganske forkasteligt. Det blev ved tidligere Behandlinger fra den højtærede Justitsministers Side fremhævet, at det, der var Tale om her, var ikke, at man vilde Anonymiteten i Pressen til Livs; man erkendte, at Anonymiteten under visse Forhold maatte lades til Stede. Men som jeg allerede den Gang paapegede, ser jeg saaledes paa Sagen, at Anonymiteten i Pressen er alvorlig truet ved Loven allerede saaledes, som den er fra Justitsministerens Side, og vil blive yderligere truet for ikke at siige helt tilintetgjort ved de Ændringer, der foreligger her. Jeg mener i Tighed med det ærede 4de Medlem fra Kjøbenhavn, som nu havde Ordet, at Ændringsforslaget under Nr. 1 udvider Ansvar paa en saadan Maade, at jeg for mit Vedkommende paa ingen Maade kan gaa med dertil. Det tilsigter jo ikke alene, at Forfatteren skal være underkastet Ansvar, men ogsaa at Redaktøren skal være ansvarlig for en navngiven Forfatters Artikel. Hvad Ændringsforslaget Nr. 2 angaar, ser jeg saaledes paa det, at man her vil under visse Forhold kunne ramme baade den navngivne Redaktør og vel ogsaa den ikke navngivne Forfatter. Det er ganske vist saaledes, at for saa vidt den Mand, der har sat sit Navn paa Bladet som ansvarhavende, stadig opholder sig i Udlandet, følger det af sig selv, at saa kan han ikke her i Landet blive betragtet som virkelig Leder af Bladet, og som Følge deraf heller ikke komme ind under Ansvar. Men saaledes som dette Ændringsforslag er formuleret, vil et midlertidigt Ophold i Udlandet jo ogsaa kunne medføre Strafansvar for ikke navngivne Forfattere og tillige for Redaktøren, naar han vender tilbage. Man vil altsaa her give sig til, hvis en Redaktør gør et ganske kort Ophold i Udlandet eller er, som der her staar i Bestemmelsen, uden for Riget i det Øjeblik, Skriftet udkommer, at